Do?um Öncesi Bak?m Memnuniyeti ve Hasta Beklentileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Do?um Öncesi Bak?m Memnuniyeti ve Hasta Beklentileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20098

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Do?um Öncesi Bak?m Memnuniyeti ve Hasta Beklentileri Ölçe?i (DBMBÖ), gebelerin ald?klar? do?um öncesi bak?m hizmetlerine yönelik alg?lanan memnuniyet düzeylerini ve bu hizmetlere dair sahip olduklar? beklentileri sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal bir arac?n Türkiye popülasyonuna uyarlanmas? çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2017 y?l?nda Ayd?nl? ve Ta?ç? Duran taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne özgü dil ve içerik aç?s?ndan uygunlu?unu de?erlendirerek, psikometrik özelliklerinin (özellikle geçerlik ve güvenirlik) kan?tlanmas?n? hedeflemi?tir.

Ölçek, sa?l?k hizmeti kalitesinin de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktad?r, zira gebelik süreci boyunca sunulan bak?m?n kalitesi, hem anne hem de bebek sa?l??? sonuçlar?n? do?rudan etkilemektedir. DBMBÖ, sa?l?k profesyonellerine ve yöneticilere, mevcut bak?m standartlar?n? hasta alg?lar? ?????nda iyile?tirmek için somut veriler sunar. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki kad?n sa?l??? ve hem?irelik alan?nda güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Do?um Öncesi Bak?m Memnuniyeti, Hasta Beklentileri, Ölçek Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Gebelik, Sa?l?k Hizmetleri Kalitesi.

Yazarlar

Ay?e Ayd?nl?, Eda Ta?ç? Duran.

Amaç

Do?um Öncesi Bak?m Memnuniyeti ve Hasta Beklentileri Ölçe?i'nin temel amac?, gebelik dönemindeki kad?nlar?n kendilerine sunulan do?um öncesi bak?m hizmetlerinden ne kadar memnun olduklar?n? ve bu hizmetlere yönelik ideal beklentilerinin neler oldu?unu saptamakt?r. Bu ölçüm, sa?l?k kurulu?lar?n?n ve hem?irelik uygulamalar?n?n kalitesini, hasta merkezli bir perspektiften de?erlendirmeye olanak tan?r.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kullan?lan bu ölçe?in Türkçe formunun kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, Türkiye'de geçerli ve güvenilir bir biçimde kullan?ma sunulmas?d?r. Bu sayede, Türkiye'deki gebelerin deneyimlerinin standart ve bilimsel yöntemlerle ölçülmesi ve uluslararas? çal??malarla kar??la?t?r?lmas? mümkün hale gelmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

DBMBÖ, genellikle iki ana psikolojik yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r: **Memnuniyet** ve **Beklentiler**. Memnuniyet boyutu, gebelerin halihaz?rda ald?klar? bak?m hizmetlerinin çe?itli yönlerini (ileti?im, profesyonellik, tesisler, eri?ilebilirlik vb.) ne kadar olumlu de?erlendirdi?ini yans?t?r. Beklentiler boyutu ise, hastalar?n ideal olarak sunulmas?n? arzu ettikleri hizmet düzeylerini ve kalitesini kapsar.

Bu iki yap?n?n e? zamanl? olarak ölçülmesi, sa?l?k hizmeti sa?lay?c?lar?n?n sadece mevcut durumu de?il, ayn? zamanda hastalar?n kar??lanmayan ihtiyaçlar?n? ve hizmet kalitesine dair alg?lar?n? da anlamalar?na yard?mc? olur. Ölçe?in faktör yap?s?, uyarlama çal??mas?nda incelenmi? olup, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk popülasyonunda da desteklenip desteklenmedi?i ara?t?r?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Ayd?nl? ve Ta?ç? Duran, 2017), DBMBÖ'nün yap?sal geçerlik kan?tlar?n?n sunuldu?u varsay?lmaktad?r. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir. Bu kapsamda genellikle faktör analizi teknikleri kullan?l?r.

?çerik geçerli?i, uzman görü?leri al?narak sa?lanm?? olmal?d?r. Dilsel geçerlik ise, ölçe?in orijinal dilden Türkçeye çeviri ve geri çeviri süreçleriyle titizlikle yürütülmü?, kültürel farkl?l?klar?n ölçümü etkilememesi sa?lanm??t?r. Adaptasyon çal??mas?n?n sonuçlar?, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Güvenirlik

Do?um Öncesi Bak?m Memnuniyeti ve Hasta Beklentileri Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmek üzere gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama çal??malar?nda en yayg?n kullan?lan güvenirlik göstergesi olan **Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?** hesaplanm??t?r.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir oldu?unu gösterir. Ayr?ca, ölçe?in kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik analizlerinin de yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, DBMBÖ'nün gebelerden elde edilen verilerde tutarl? sonuçlar üretebildi?ini kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla, Ayd?nl? ve Ta?ç? Duran (2017) taraf?ndan

ARABPSYCHOLOGY.COM

yürütülen adaptasyon çal??mas?nda Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle test edilmi?tir.

Elde edilen faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n (Memnuniyet ve Beklentiler) Türkiye'deki gebeler için de geçerli oldu?unu ve maddelerin ilgili alt boyutlara beklenen ?ekilde yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu analizler, DBMBÖ'nün ölçtü?ü yap?lar?n teorik çerçeveye uygunlu?unu bilimsel olarak desteklemektedir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal ölçe?in format? esas al?nm??t?r.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Form), Orijinal Dil (Belirtilmemi?, ancak uluslararas? bir ölçek oldu?u varsay?lmaktad?r.)

Popülasyon Grubu: Gebeler (Do?um öncesi bak?m hizmeti alan kad?nlar)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Gebelik ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de çe?itli sa?l?k kurulu?lar?ndan do?um öncesi bak?m hizmeti alan kad?nlar.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama. Kat?l?mc?lar, kendilerine sunulan bak?m hizmetlerine yönelik memnuniyet ve beklenti düzeylerini belirlenen derecelendirme sistemi üzerinden i?aretlerler.

Anahtar Kelimeler

Hasta Memnuniyeti, Güvenirlik, Geçerlik, Faktör Analizi, Kad?n Sa?l???, Hem?irelik, Gebelik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ay?e Ayd?nl?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Çal??mada belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: ayseaydinli@erciyes.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Erciyes Üniversitesi (Yazar?n 2017 y?l?ndaki kurumsal bilgileri baz al?nm??t?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu **2017** y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? ve akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için gerekli izinlerin sorumlu yazar Ay?e Ayd?nl?'dan talep edilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti ve izin ko?ullar? hakk?nda kesin bilgi için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmelidir.

Kaynaklar

Ayd?nl?, A. ve Ta?ç? Duran, E. (2017). Do?um Öncesi Bak?m Memnuniyeti ve Hasta Beklentileri Ölçe?inin Türkiye'deki geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Ege Üniversitesi Hem?irelik Fakültesi Dergisi,* 33(3), 46-61.

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

dogum-oncesi-bakim-memnuniyeti-ve-hasta-beklentileri-olcegi-toad.pdf

Do?um Öncesi Bak?m Memnuniyeti ve Hasta Beklentileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Kullan?m için ilgili referans makaleye (Ayd?nl? ve Ta?ç? Duran, 2017) ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM